

Hold

február

Észlelő	R	L	HK	F	Műszer
Fülöp József (Bóly)	1	1	-	-	10 T
Glász Gábor (Környe)x	-	-	7	-	15 T
Görgei Zoltán (Tamási)	1	1	-	-	8 T
Iskum József (Budapest)	-	-	-	3	15,6 T, 10 T
Kocsis Antal (Balatonkenese)	1	1	-	-	5 L
Réti Lajos (Győr)	1	-	-	-	10 T
Szabó Rita (Balatonfüzfő)	-	1	-	-	5 L
Szeiber Károly (Budapest)x	-	-	-	1	7,2 L
Vicián Zoltán (Héhalom)	1	1	-	4	20 T, 8 T

Összesen: 9 észlelő 25 megfigyelést küldött.

Rövidítések: R=részletrajz, L=szöveges leírás, HK=holdkráter keresztmetszet, HF=holdfázis, F=fotografikus észlelés, T=tükrös távcső, L=lencsés távcső, S=légköri nyugodtság, T=légköri átlátszóság. A észlelő neve után álló "x" új megfigyelőre utal.

Az eltelt hónapban kevesebb észlelés érkezett, aminek oka a borult, rossz időjárás, így szinte alig volt lehetőség az észlelésre. Ennek ellenére elég sokan küldték el beszámolóikat, ami nagyon öröndetes. Reméljük, hogy az elkövetkező hónapokban jobb lehetőségek lesznek a megfigyelésre és újabb beszámolók érkeznek eddig közreműködő észlelőinktől.

Az előző rovatban is beszámolhattunk jó hírekről, és megemlítettük a rovatot segítőik nevét is. Most ezt kiegészítve mondunk köszönetet Papp Jánosnak, aki nagy oldalszámú, holdészleléssel kapcsolatos cikk-fénymásolatot küldött el! Ez nagy segítséget jelent rovatunknak. Úgyszintén köszönet illeti Pirity Jánost, Farkas Ernőt és Szentmártoni Bélát, akik cikkekkel, fordításokkal segítették rovatunkat. Ezek után lássuk szokásos válogatásunkat a régebbi és az újabb észlelésekből.

SZÖVEGES LEÍRÁSOK

ATLAS kráter

1971.10.07. 19:50 UT HF= 18,2 nap 146/876 refl. S= 7 T= 4

130x: közepes méretű, kissé ovális kráter, nagyobb falmagassággal, központi csúccsal. A K-i oldalán húzódik a terminátor. A NY-i kráterperem beárnyékolja a központi csúcsot, s az árnyék félkörívben rávetítődik a K-i falra. (Szeiber Károly)

POSITONIUS kráter

1971.11.05. 21:30 UT

146/876 refl. S= 7 T= 4

130x: Nagy, kissé elnyúlt kráter, központi csúccsal. É-i falán két kis peremkráter ül, továbbhaladva É felé még egy kráter látható, mely valamivel nagyobb a két peremkráternél. A Posidonius K-i fala kissé eltér, mintha ikerfállal bírna. (Szeiber Károly)

MERCURIUS kráter

1987.12.23. 16:05 UT HF= 2 nap 21 ó. 40 p. 100/900 refl. S= 6 T=4

110x: Közepes méretű, környezetében feltűnő kráter. Központi csúcstól nem láttam. Belseje sík, nagyjából egyforma intenzitású. Csak É-on figyelhető meg gyenge sötétedés. Fala alacsony, alig emelkedik a külső vidék fölé. Befelé sem mély, bár a kráter aljzata alacsonyabban fekszik. Erős, keskeny árnyékot vet. A Mercuriushoz É-on kapcsolódik egy jóval kisebb, alacsony gyűrűshegy. A kráterfenék kb. egy szintben van a környezettel. A Mercuriustól NY-ra egy nagyobb kráter sánca található. A holdkorong ezen részén már számottevő a perspektívikus torzulás, így a Mercurius valójában inkább kerek kráter.

ERATOSTHENES kráter

1988.01.27. 18:35 UT 60/700 L S=7 T=4

175x: Nagyméretű, könnyen látható kör alakú kráter. Belsejének több mint felét árnyék fedi, ebből egy fényes kis kör vagy csepp alakú rész emelkedik ki, ez a kráter napfény által megvilágított központi csúcsa. A NY-i kráterfal feltűnően kiemelkedő hosszú árnyékot vet NY felé. A hosszabb árnyék egészen a terminátorig nyúlik. A vége felé mint egy "fekete tóból" két szürkésfehér "sziget" emelkedik ki. DK-i irányban egy keskenyebb, de hasonló hosszúságú árnyék látszik. A kráterfal D-i külső részén két, pillangóhoz hasonló szürke alakzat látszik, a NY-i kráterfal belső, fényes részén pedig egy "piszkos", hosszú sáv látható. (Földesi Ferenc)

ÉSZLELÉSRE AJÁNLOTT OBJEKTUMOK

▶ PETAVIUS +61°E, -25°S

Nagyméretű, feltűnő kráter a K-i peremhez közel, így eléggé elliptikusnak látszik. Központi csúcsa több részből áll, ezt kíséreljük meg észlelni, s azt is, hogy milyen árnyékot vet. A központi csúcstól egy szakadék húzódik NY felé, egészen a kráterfalig, de a NY-i fal belsejében is van egy egészen keskeny szakadék. A K-i fal mellett kívül nagy, mély völgy húzódik, mely fogyó Hold idején észlelhető jól. Minél több megvilágítási helyzetben figyeljük meg!

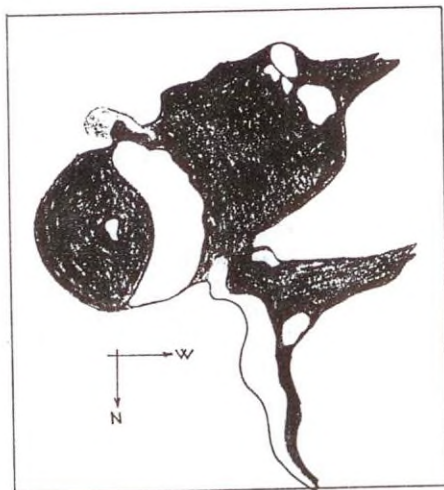
▶ ENCKE -38°W, +08°N

A híres német csillagászról elnevezett kisebb (kb. 29 km-es) kráter jól ismert az Oceanus Procellarum-ban. Gondosan figyeljük meg, hogy milyen alakzatok vehetők észre talaján. Alakja némileg hatszög alakú. Érdekes az a szellemkráter, melynek ÉK-i szélén fekszik az Encke. Rajzoljuk le, milyen töredékek ismerhetők fel a maradványokból!

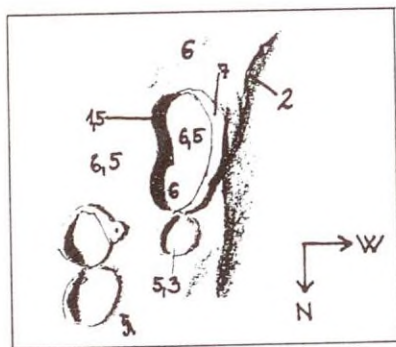
Humboldt

1987.11.06. 19:36 UT
60/700 refraktor, 175x
Földesi Ferenc (Veszprém)

Eratosthenes

1988.01.27. 18:35 UT
60/700 refraktor, 175x
Földesi Ferenc
(Veszprém)

Mercurius

1987.12.23. 16:30 UT
100/900 reflektor, 110x
Fülöp József (Bóly)

Watt, Steinheil

1988.02.21. 17:00 UT
100/900 reflektor, 180x
Fülöp József (Bóly)

